

KULTUR

Musikk Ukjent komponist fra Vikedal og Stavanger

Glemt komponist hentes fram

➤ Stavangers musikkliv var svakt for 100 år siden. Men **i 1917 ble selveste «Carmen» av Bizet framført.** Det sørgelige var bare at dirigent Georg Washington Magnus døde midt under operaforestillingen.

STAVANGER

At få har hørt om mannen med det minneverdige navnet – la oss kalle ham GWM – skyldes nok at han bare arbeidet fem år i Stavanger før døden innhentet ham.

Han kom fra København i 1912 til organiststillingen i St. Petri kirke. Raskt ble han dirigent for Stavanger Orkesterforening, Kommunekorpset og i 1914 kapellmester ved byens nystartede teater, Stavanger faste Scene.

– Han må ha vært en ledende kraft i Stavangers musikkliv. Vet Aftenbladets lesere mer om ham, gi lyd, ber Johs. Ringås, avdelingsleder ved Stavanger katedralskole i Bjergsted. Han har gravd fram håndskrevne partiturer og publiserte noter fra gamle arkiver.

Født i Hogganvik

– Det startet under mitt arbeid med dikterpresten Jens Zetlitz, som fant sin andre kone i Hogganvik i Vikedal. Da oppdaget jeg at bygda også ga opphav til en komponist. Monica Nicolaisdatter Haugan ved Vikedal bygdemuseum satte meg på sporet.

Nå har Ringås nøstet en stund, godt hjulpet av GWMs barnebarn, Katarina Barth Magnus.

I 1892-93 dirigerte GWM Musikkselskapet Harmonien i Bergen. – Hvorfor han så raskt ble erstattet der av Johan Halvorsen, er noe uklart, sier Ringås.

Etter noen år i Vikedal og i København, ble GWM altså organist i Stavanger. Der dirigerte han amatører i Orkesterforeningen og proffe musikere i Teaterorkesteret. Snart skapte han et samarbeid mellom de to slik at fagmusikerne kunne støtte amatørerne.

➤ «...Magnus var et utpræget orkestermenneske, av dem man sjelden finner. Med klar ro forenet med en inspirerende kraft ledet han denne forening frem til en utvikling, den aldri tidligere har naadd», het det i nekrologen i Stavanger Aftenblad i januar 1917.

– At han gikk i gang med å oppføre George Bizets «Carmen», er imponerende. Han hadde visjoner for byens musikkliv og forente dens musikalske kref-

Georg Washington Magnus

➤ **Hvem:** Født på gården Hogganvik i Vikedal i 1863. Død i Stavanger i 1917.

➤ **Hva:** Studerte musikk og komposisjon i København og Leipzig. Organist i St. Petri i Stavanger fra 1912. Ledende i Stavangers musikkliv fram til sin død i 1917.

➤ **Komponerte:** Fiolinkonsert, en ufullført opera, to symfonier, strykekvartetter, orkesterverk, sonater og sanger. Flere utgitt på et anerkjent dansk-tysk musikkforlag.

ter. Våre dagers Bjergsted-visjon ville han nok hatt stor sans for, tror Ringås.

Komponisten

– Det meste omfattende av hans etterlatte verker er en opera, «Salighedens Ø», med libretto av en dansk teaterinstruktør. Dessverre rakk han bare å fullføre én av tre akter. Den alene har et partitur på 315 sider.

GWM laget også to symfonier, en fiolinkonsert, en strykekvartett, musikk for kor og orkester, romanser og klaverstykker. Verkene fikk han framført i København, Bergen og noen, som fiolinkonserten, her i Stavanger.

– De må ha holdt mål i samtiden. Flere ting ble utgitt på Wilhelm Hansens musikkforlag i København/Leipzig.

– **Det er 150 år siden GWM ble født. Graver du ham fram bare ut ifra kurios nostalgier eller musikken hans verdi i dag?**

– Det er litt tidlig å si. Jeg er i dialog med Stavanger symfoniorkester om noe av det han skrev, kan framføres nå når de feirer sitt 75-årsjubileum. Washington Magnus dirigerte jo en av SSOs forløpere.

KRISTIN AALEN

kristin.aalen@aftenbladet.no

– Vet noen mer om komponisten Georg Washington Magnus, født i Vikedal i 1863, død i Stavanger i 1917, undrer Johs. Ringås som er godt i gang med å legge puslespillet om den glemte kunstneren.

BEGGE FOTO: JONAS HAARR FRIESTAD

Komponisten fra Vikedal fikk blant annet utgitt en sonate på Wilhelm Hansens velrenommerte musikkforlag.